

GUIA DE BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS PER A OPERADORS DE CONSTRUCCIÓ I REPARACIÓ DE VAIXELLS

Port de Barcelona

(Aprovada pel Consell d'Administració a la sessió de 28-11-12)

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. OBJECTIU I ABAST DE GUIA.
3. ESTRUCTURA DE LA GUIA.
4. ABAST DELS SISTEMES DE GESTIÓ AMBIENTAL.
5. POLÍTICA AMBIENTAL
6. PLANIFICACIÓ
 - 6.1 ASPECTES AMBIENTALS
 - 6.2 REQUISITS LEGALS
 - 6.3 OBJECTIUS, METES I PROGRAMES
7. IMPLANTACIÓ I OPERACIONS
 - 7.1 RECURSOS, FUNCIONS, RESPONSABILITAT, AUTORITAT
 - 7.2 COMPETÈNCIA, FORMACIÓ I PRESA DE CONSCIÈNCIA
COMUNICACIÓ
 - 7.3 DOCUMENTACIÓ I CONTROL DE DOCUMENTS
 - 7.4 CONTROL OPERACIONAL
 - 7.5 PREPARACIÓ I RESPOSTA DAVANT EMERGÈNCIES
8. VERIFICACIÓ
 - 8.1 SEGUIMENT I MESURAMENT
 - 8.2 NO CONFORMITAT, ACCIÓ CORRECTIVA I ACCIÓ PREVENTIVA
 - 8.3 AUDITORIA INTERNA
 - 8.4 REVISIÓ PER LA DIRECCIÓ
9. BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS PER A OPERADORS DE CONSTRUCCIÓ I REPARACIÓ DE VAIXELLS

1. INTRODUCCIÓ

Per tal d'incentivar millors pràctiques ambientals, l'article 245 del RDL 2/2011 preveu l'aplicació de bonificacions a la quota de la taxa d'activitat quan els operadors, seguint el que estableix l'esmentat decret, compleixin els següents requisits:

- ❖ Estar inscrit en el registre del sistema comunitari de gestió i auditoria ambiental (EMAS) o tenir implantat un sistema de gestió ambiental basat en UNE-EN-ISO-14001 certificat per una entitat acreditada a aquest efecte per l'Entitat Nacional d'Acreditació (ENAC), i l'abast del qual compregui tots aquells serveis relacionats amb l'activitat objecte d'autorització o concessió.
- ❖ Tenir subscrit un conveni amb l'Autoritat Portuària en matèria de bones pràctiques ambientals. Aquest Conveni ha de preveure un conjunt d'instruccions tècniques i operatives el compliment pugui ser verificat mitjançant un sistema de gestió ambiental, basat en la Guia de Bones Pràctiques Ambientals aprovada per Ports de l'Estat i desenvolupada per l'Autoritat Portuària de Barcelona, l'abast de la qual compregui la totalitat dels tràfics manipulats.

Instruments en el marc de les bonificacions

Sistema de gestió ambiental:

L'operador ha de tenir implantat un sistema de gestió ambiental (EMAS o UNE-EN-ISO-14001) que reculli les condicions establertes en les guies de bones pràctiques ambientals, de manera que, a través d'auditories externes periòdiques, realitzades per empreses de certificació acreditades, sigui possible verificar la correcta implantació dels acords assolits en el conveni.

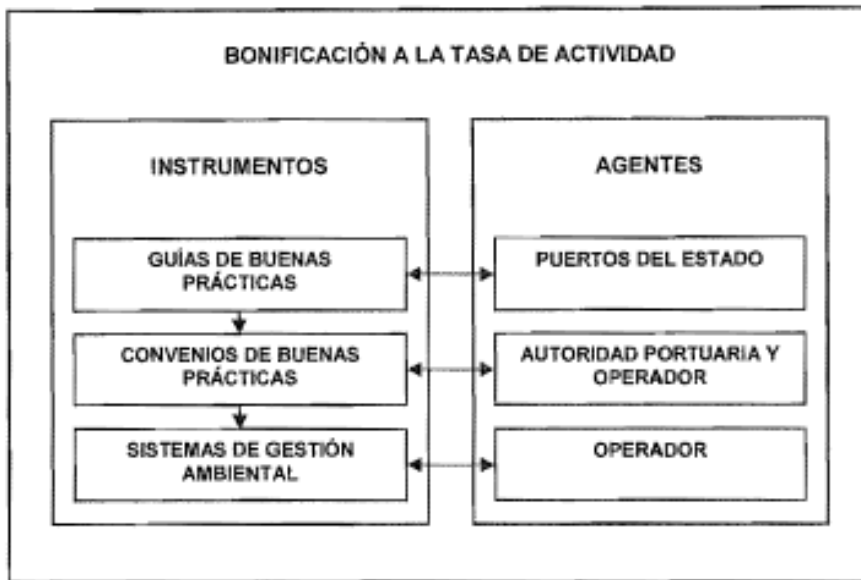
Guia de Bones Pràctiques:

Documents elaborats pel Port de Barcelona que estan basats en la Guia de Bones Pràctiques aprovada per Ports de l'Estat que, amb caràcter general i específic, s'estableixen prescripcions i recomanacions sobre els sistemes de gestió ambiental dels operadors, així com sobre les pràctiques operatives i mitjans materials utilitzats per al desenvolupament de la seva activitat principal o activitats complementàries.

El Port de Barcelona ha elaborat sis guies per a cada tipus de operacions potencialment beneficiades per la bonificació.

Conveni de bones pràctiques ambientals:

Documents subscrits per l'operador amb l'Autoritat Portuària, on es recullen les condicions que ha de complir l'operador per accedir a la bonificació. Aquestes condicions s'han de basar en les recomanacions establertes en les guies de bones pràctiques aprovades pel Port de Barcelona, així com en les instruccions, ordenances, normes, guies o codis de conducta ambiental que hagi pogut aprovar cada autoritat portuària.

2. OBJECTIU I ABAST DE LA GUIA

La Guia de Bones Pràctiques Ambientals té per objectiu establir els continguts tècnics bàsics que han de formar part dels convenis en matèria de bones pràctiques que els "operadors" puguin subscriure amb l'Autoritat Portuària per tal d'acollir-se, si s'escau, a les bonificacions a la taxa d'activitat per incentivar millors tècniques ambientals, conforme l'article 245, apartats 1b i 1c, del Reial Decret Legislatiu 2/2011.

A efectes d'aquesta guia, s'entén per "operador", el titular d'una llicència per prestar el servei de manipulació de mercaderies, o d'una concessió o autorització de domini públic portuari, que realitza directament o indirectament una o diverses activitats que formen part del fet imposable de la taxa d'activitat, i susceptibles de rebre en el seu cas una bonificació d'acord amb l'esmentat RDL 2/2011.

La guia defineix els requisits que han de complir els sistemes de gestió ambiental implantats pels operadors que optin a la bonificació abans esmentada. Aquests requisits complementen o concreten els ja establerts per la norma UNE-EN ISO 14001 i pel reglament EMAS, per tal de garantir l'eficàcia d'aquests sistemes de gestió a l'hora de verificar l'adequat compliment del Conveni de Bones Pràctiques que l'operador pugui subscriure amb l'Autoritat Portuària.

La guia permet actualitzar qualsevol instrucció tècnica o operativa que estableixen els convenis en matèria de bones pràctiques ambientals que els operadors puguin haver subscrit amb l'Autoritat Portuària, donant així coherència al principi de millora contínua que regeix els sistemes de gestió ambiental.

La guia no desenvolupa recomanacions específiques sobre l'operativa, ni sobre els mitjans materials utilitzats per l'operador, sino que es centra únicament a establir prescripcions i recomanacions per a la implantació, manteniment o, en els seus cas, actualització dels sistemes de gestió ambiental dels operadors que optin a la bonificació a la taxa d'activitat dirigida a incentivar millors pràctiques ambientals.

Les prescripcions i recomanacions establertes en aquesta guia tenen com a finalitat enriquir els requisits ja establerts per la norma ISO 14001:2004 i pel reglament EMAS, incorporant noves condicions o matisant les ja exigides per aquests sistemes de gestió, amb els següents objectius:

CONCRETAR:

Particularitzant l'aplicació dels requisits establerts per la norma ISO 14001:2004 a les característiques específiques de les activitats desenvolupades en el domini públic portuari.

IMPLANTAR:

Definint la manera com s'han d'implantar, en els sistemes de gestió ambiental, el contingut de les guies de bones pràctiques ambientals per als diferents operadors.

VERIFICAR:

Establint mecanismes de verificació del compliment dels acords establerts mitjançant els convenis de bones pràctiques, que puguin ser subscrits entre l'operador i l'Autoritat Portuària.

En aquest marc, els operadors que optin a la bonificació ambiental i **encara no disposin de sistema de gestió ambiental**, hauran de signar un conveni amb l'Autoritat Portuària i implantar un sistema de gestió ambiental que compleixi amb les prescripcions generals i específiques per a cada sector descrites en aquesta guia. En qualsevol cas, la bonificació no es pot fer efectiva fins que l'operador no disposi d'un sistema de gestió ambiental certificat d'acord amb el que estableix l'article 245 del RDL 2/2011.

D'altra banda, els operadors **que ja disposin de sistema de gestió ambiental** l'hauran d'adaptar per complir amb allò que estableix aquesta guia i amb el conveni subscrit amb l'Autoritat Portuària.

Les auditories externes, que amb caràcter anual haurà de rebre l'operador, permetran a l'Autoritat Portuària, a través de l'informe d'auditoria externa per l'empresa certificadora acreditada a aquest efecte per ENAC, determinar el grau de compliment del conveni signat. Amb aquest motiu, l'operador ha de remetre a l'Autoritat Portuària els informes anuals d'auditoria, així com una memòria ambiental que de manera sintètica permeti valorar el grau de compliment del conveni. L'operador haurà de renovar la seva certificació cada tres anys, revisant amb caràcter anual, dins de les auditories externes, els controls operacionals lligats a l'operativa portuària.

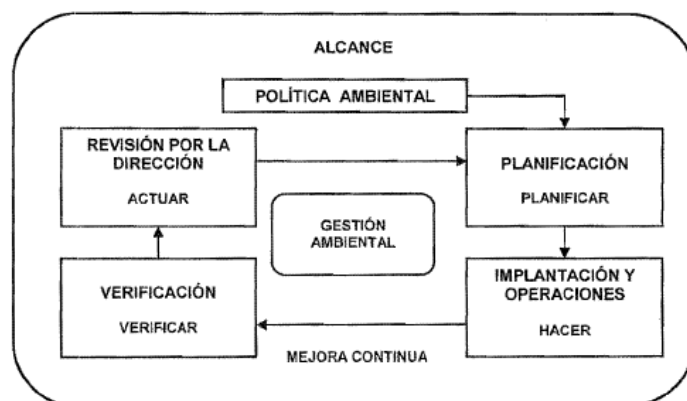
La guia de bones pràctiques podrà ser actualitzada o complementada mitjançant noves guies en què es desenvolupin recomanacions que cobreixin tant l'adopció de bones pràctiques operatives, com la implantació de millors tècniques d'explotació i control de la contaminació,

dirigides a minimitzar els possibles impactes ambientals de les diferents activitats. Així mateix, aquestes guies poden establir recomanacions addicionals sobre la implantació de sistemes de gestió ambiental particularitzar a les diferents activitats que poden beneficiar-se de la bonificació. Així mateix, aquest document pot ser actualitzat per tal d'establir noves recomanacions per a la implantació de sistemes de gestió ambiental o per proporcionar informació metodològica complementària.

3. ESTRUCTURA DE LA GUÍA

Per tal de facilitar la integració de les recomanacions d'aquesta guia dins dels sistemes de gestió ambiental exigits per l'article 245 del RDL 2/2011, aquestes recomanacions es presenten d'acord amb l'estructura o model seguit per la norma ISO 14001:2004, els quals, al seu torn, formen part dels requisits bàsics del sistema comunitari de gestió i auditoria ambientals (EMAS), segons el que estableix el Reglament (CE) 1221/2009. Per tant, es presenten les recomanacions d'acord amb la següent estructura de requisits:

- Abast del sistema de gestió ambiental.
- Política ambiental.
 - Planificació.
 - Aspectes ambientals
 - Requisits legals
 - Objectius, metes i programes
- Implantació i operacions
 - Recursos, funcions, responsabilitat i autoritat.
 - Competència, formació i presa de consciència.
 - Comunicació
 - Control de documents
 - Control d'operacions
 - Preparació i resposta davant emergències
- Verificació.
 - Seguiment i mesurament
 - No conformitat, accions correctives i accions preventives
 - Auditoria interna
- Revisió per la direcció.
- Bones pràctiques ambientals específiques per a operadors de construcció i reparació de vaixells.

4. ABAST DEL SISTEMA DE GESTIÓ AMBIENTAL.

L'operador ha d'estar inscrit en el registre del sistema comunitari de gestió i auditoria ambiental (EMAS) o tenir implantat un sistema de gestió ambiental basat en la norma UNE-EN-ISO-14001 i certificat per una entitat acreditada a aquest efecte per l'Entitat Nacional d'Acreditació (ENAC), l'abast del qual, en qualsevol cas, compleixi les següents condicions:

- Cobreix la totalitat de la zona de servei del port, ocupada directament per les instal·lacions o terminals a càrrec de l'operador sota concessió o autorització d'ocupació del domini públic portuari.
- Cobreix les àrees de la zona de servei del port que l'operador requereixi per al desenvolupament de les seves activitats, incloent les àrees en què l'operador realitzi activitats sense disposar de títol de concessió o autorització d'ocupació del domini públic portuari.
- Cobreix la totalitat de les activitats regulades en l'autorització, títol o llicència de l'operador.
- Cobreix el funcionament, neteja i manteniment dels béns de domini públic, especialment sòl i xarxes de sanejament o drenatge, així com dels mitjans materials com ara maquinària i equips i instal·lacions utilitzats per al desenvolupament de les activitats a càrrec de l'operador.
- Cobreix qualsevol de les activitats anteriors o complementàries d'aquestes, quan aquestes activitats siguin realitzades per tercers.

5. POLÍTICA AMBIENTAL

La política ambiental ha de recollir de manera explícita la totalitat de les activitats regulades en l'autorització, títol o llicència de l'operador. També haurà de contemplar totes les activitats complementàries, especialment la neteja i manteniment d'equips i superfícies de treball.

La política ambiental ha de recollir de manera expressa el compromís de promoure que les bones pràctiques en matèria ambiental es traslladin als nivells empresarial i laboral de totes les activitats a càrrec de l' "operador", tant si es desenvolupen de manera directa com indirecta.

La política ambiental ha de recollir de manera expressa el compromís de millora contínua i de prevenció de la contaminació.

La política ambiental ha de recollir de manera expressa el compromís de complir amb els requisits legals aplicables i amb altres requisits que l'organització subscrigui, relacionats amb els seus aspectes ambientals. Per això haurà d'incloure un Compromís exprés de complir el contingut dels convenis de bones pràctiques en matèria ambiental que l'operador subscrigui amb l'Autoritat Portuària de Barcelona. Aquest compromís implica:

- Seguir les recomanacions d'aquesta guia i de futures actualitzacions de la mateixa o de noves guies de bones pràctiques.
- Adopció de les mesures tècniques acordades per a la reducció i control dels efectes ambientals de l'activitat.
- Implantació de les instruccions tècniques acordades, referents al control operatiu dels aspectes ambientals de l'activitat.
- Revertir una fracció significativa de l'import de les bonificacions rebudes en la millora de l'acompliment ambiental de l'operador.
- Rebre auditories externes per part d'empreses de certificació acreditades, que amb caràcter anual verifiquin la correcta implantació del sistema de gestió ambiental i el compliment dels acords assolits en els convenis de bones pràctiques subscrits.
- Remetre a l'Autoritat Portuària de Barcelona els informes anuals d'auditoria, elaborats per empreses acreditades de certificació, així com aquella informació que l'Autoritat Portuària consideri oportuna per valorar el compliment dels acords assolits mitjançant els convenis de bones pràctiques.

- L'operador procurarà garantir que els proveïdors i els qui actuïn en nom seu donin compliment a la política ambiental de l'operador, sempre que duguin a terme activitats cobertes pel contracte.

OBJECTIU DEL CAPÍTOL

▪ Elaborar una política ambiental adequada per a cada activitat.

6. PLANIFICACIÓ

6.1 ASPECTES AMBIENTALS

L'operador haurà de realitzar una anàlisi ambiental per a identificar i avaluar els aspectes ambientals associats a les activitats que realitza directament i els aspectes lligats a activitats contractades o subcontractades a tercers

Per a la determinació dels aspectes ambientals directes es tindrà en compte la relació amb:

- Els requisits legals i les limitacions de les autoritzacions,
- Les emissions atmosfèriques,
- Els abocaments a l'aigua,
- La generació, el reciclatge, la reutilització, el transport i l'eliminació de residus,
- La utilització i contaminació del sòl,
- La contaminació lluminosa,
- L'ús de recursos naturals i matèries primeres (inclosa l'energia),
- L'ús d'additius i auxiliars, així com de productes semielaborats,
- Els problemes locals (soroll, vibracions, olors, pols, aparença visual, emissions que afecten la salut pública, etc.),
- Les qüestions relacionades amb el transport (de béns i serveis),
- El risc d'accidents i impactes mediambientals derivats, o que puguin derivar, dels incidents, accidents i possibles situacions d'emergència,
- Impactes sobre la diversitat biològica.

Per a la determinació dels aspectes ambientals indirectes s'atendrà a la relació amb:

- Aspectes relacionats amb el cicle de vida dels productes (disseny, desenvolupament, embalatge, transport, utilització i recuperació i eliminació de residus),
- Inversions de capital, concessió de préstecs i assegurances,
- Nous mercats,
- Elecció i composició dels serveis (per exemple, transport o restauració),
- Decisions de caràcter administratiu i de planificació,
- Composició de la gamma de productes,
- Comportament mediambiental i pràctiques dels contractistes, subcontractistes i proveïdors.

L'operador realitzarà la valoració d'aspectes ambientals, en les següents condicions de treball:

- Condicions normals de desenvolupament de l'activitat, com poden ser la manipulació i emmagatzematge de mercaderies, així com la neteja posterior de superfícies de treball.
- Condicions no habituals complementàries a l'activitat, com poden ser manteniment i neteja de maquinària.
- Condicions d'arrencada i parada de l'activitat.
- Condicions d'emergència o accident, raonablement previsibles, com poden ser trencaments de sistemes hidràulics, abocaments de mercaderia o autocombustió de la mercaderia.

Un cop l'operador identifiqui els seus aspectes ambientals, valorarà aquells que tinguin impacte ambiental significatiu, els qualificarà i quantificarà segons convingui, i realitzarà una compilació o catàleg.

Per a l'avaluació del caràcter significatiu dels aspectes ambientals, l'operador haurà de considerar els següents punts:

- El risc de provocar danys ambientals,
- L'amplitud, el nombre, la freqüència i la reversibilitat de l'aspecte o impacte,
- Els requisits de la legislació ambiental pertinent,
- La informació sobre la situació del medi ambient per determinar les activitats, productes i serveis de l'operador que puguin tenir un impacte ambiental;
- Les dades existents relacionades amb riscos, sobre consum de materials i energia, abocaments, residus i emissions;
- Els punts de vista de les parts interessades;
- Les activitats ambientals de l'operador que estan reglamentades;
- Les activitats de contractació;
- El disseny, desenvolupament, fabricació, distribució, manteniment, utilització, reutilització, reciclat i eliminació dels productes de l'operador;
- Les activitats de l'operador que tinguin els costos i beneficis ambientals més significatius.

L'operador, quan elabori l'inventari d'aspectes ambientals considerarà, en funció del tipus d'activitat que desenvolupi, els aspectes ambientals lligats a les següents activitats:

- Recepció, manipulació i emmagatzematge de mercaderia.
- Construcció, reparació, transformació i desballestament de vaixells.
- Manteniment i neteja de maquinària i instal·lacions.
- Neteja de vials i altres tasques de manteniment de la superfície de treball
- Funcionament i manteniment de sistemes de recollida i tractament d'aigües residuals i de vessaments.
- Funcionament i manteniment de sistemes de tractament d'emissions atmosfèriques.
- Funcionament i manteniment de sistemes d'enllumenat exterior.
- Funcionament i circulació d'equips, maquinària i vehicles.
- Recollida i emmagatzematge de residus.
- Emmagatzematge de substàncies perilloses i combustibles per a ús propi.
- Sistemes de transport i conducció de matèries primeres, auxiliars i productes.
- Tasques de proveïment i avituallament d'embarcacions.
- Activitats auxiliars com tallers de reparació, inclosos els tallers de subcontractistes amb una ubicació definida a cada operador.
- Oficines, recepció i Administració.

La identificació i valoració d'aspectes ambientals, així com la gestió que posteriorment es faci dels mateixos, es realitzarà a la zona de servei de cada port ocupada directament per les instal·lacions o terminals a càrrec de l'operador, i totes aquelles àrees de la zona de servei que l'operador requereixi per al desenvolupament de les seves activitats. Això inclou les àrees en les que l'operador, amb caràcter temporal, realitza activitats sense disposar de títol de concessió o autorització d'ocupació de domini públic portuari.

L'operador actualitzarà el seu inventari d'aspectes ambientals i la valoració dels mateixos sempre que es produeixin modificacions sobre l'esquema d'operació, sobre els mitjans implicats, sobre les característiques de la mercaderia manipulada o sobre la legislació que li sigui d'aplicació. Així mateix, actualitzarà aquest inventari quan li sigui requerit per l'Autoritat Portuària.

Sense perjudici d'una gestió ambiental completa de tots els aspectes ambientals que hagin estat identificats com a significatius, l'operador, amb independència de l'esquema d'identificació i valoració que hagi seguit, haurà de considerar com aspectes ambientals prioritaris i, per tant, objecte d'una gestió explícita i activa a través del seu control operacional, [els aspectes específics que apareixen al capítol 9 de la present guia.](#)

L'operador haurà d'analitzar les causes dels aspectes i impactes ambientals identificats com a significatius, determinant possibles deficiències i línies de millora, tant operatives com tècniques, havent de quedar aquesta informació consignada en els formats de registre dels aspectes ambientals desenvolupats per l'operador.

Les possibles deficiències i línies de millora identificades s'hauran de tenir en compte a l'hora de realitzar la revisió per la direcció i d'establir objectius i metes.

Finalment, l'operador considerarà en la identificació inicial d'aspectes ambientals l'examen de totes les pràctiques i procediments de gestió ambiental existents i una avaluació de la informació obtinguda a partir de les investigacions sobre incidents previs.

6.2 REQUISITS LEGALS

Les recomanacions establertes en aquesta secció no s'apliquen per a operadors registrats en EMAS, ja que els requisits exigits per EMAS ja recullen aquestes recomanacions.

L'operador ha d'acreditar que disposa de mitjans per al coneixement de la normativa ambiental, així com les implicacions que aquesta normativa té sobre les seves activitats i sobre les activitats desenvolupades per l'operador per part de tercers.

L'operador ha de demostrar que compleix amb les condicions de caràcter ambiental, adreçades a regular la seva operativa i la seva dotació de mitjans, estipulats en:

- Autoritzacions o llicències de caràcter ambiental que li siguin d'aplicació.
- Plecs de prescripcions particulars de prestació de serveis portuaris que regulin les condicions d'atorgament de la llicència.
- Condicions del títol de la concessió o autorització de la qual sigui titular.
- Normes o ordenances del Port de Barcelona.
- Pla d'emergència interior i plans de contingència, així com el que disposa el Reial Decret 145/1989 pel qual s'aprova el reglament d'admissió, manipulació i emmagatzematge de mercaderies perilloses en ports.
- Manuals emesos pel port, que afectin a l'activitat desenvolupada per l'operador.
- Figures de planificació portuària, com són Plans Directors d'Infraestructures, Plans d'Empresa, etc.

L'operador ha de demostrar que compleix amb les condicions voluntàries de caràcter ambiental dirigides a regular la seva operativa i la seva dotació de mitjans estipulats a:

- Codis de conducta ambientals o guies de bones pràctiques ambientals de caràcter voluntari, desenvolupades per l'Autoritat Portuària.
- Acords voluntaris en matèria de bones pràctiques ambientals subscrits amb l'Autoritat Portuària. En particular, s'han de complir les recomanacions d'aquesta guia, així com les que puguin sorgir de la seva revisió i actualització.
- Acords amb altres administracions.
- Acords amb clients.
- Acords corporatius que puguin regular el sector en què desenvolupa la seva activitat.

L'operador ha d'establir un procediment per identificar i donar compliment els requisits legals de caràcter ambiental que li siguin d'aplicació, que inclourà, almenys:

- La metodologia per identificar, amb un retard no superior a un mes, la publicació de noves disposicions aplicables a nivell local, autonòmic, nacional i internacional.
- La metodologia per identificar, entre altres, les implicacions de la normativa sobre: requisits administratius, control operacional, característiques dels mitjans tècnics utilitzats en l'operativa, valors de referència per identificar i valorar aspectes ambientals, i necessitats de formació
- La sistemàtica seguida per assignar responsabilitats i posar en marxa les actuacions concretes que siguin necessàries per donar compliment a la normativa amb caràcter permanent.
- Els processos seguits per verificar i avaluar el compliment de la normativa, tenint en compte que aquest procés de verificació s'haurà de realitzar, almenys, amb caràcter anual.
- Els mecanismes seguits per comunicar les implicacions de la normativa als que els afectin, en termes que facilitin la seva comprensió i la seva aplicació. En aquest procés de comunicació estaran incloses les empreses i altres parts que l'operador hagi pogut subcontractar per al desenvolupament de les seves activitats.

6.3 OBJECTIUS, METES I PROGRAMES

Els objectius proposats per l'operador han d'estar dirigits a millorar els impactes ambientals causats per les activitats regulades en el títol que l'habiliti per al desenvolupament de les seves activitats al port, així com els impactes causats per activitats complementàries, com poden ser la neteja i manteniment d'equips i instal·lacions.

L'operador ha d'establir un conjunt d'objectius, metes i programes que recullin de manera explícita dels acords assolits dins del convenis de bones pràctiques que hagi subscrit amb l'Autoritat Portuària.

L'operador ha d'establir un conjunt d'objectius coherents amb els aspectes ambientals que hagin estat avaluats com a significatius.

Els mitjans per assolir els objectius i metes no poden considerar-se objectius ambientals.

Per assolir els objectius plantejats l'operador ha d'establir metes i activitats que garanteixin:

- Implantació d'instruccions tècniques de bones pràctiques en l'operativa realitzada al port.
- Implantació de protocols de manteniment i inspecció rellevants des del punt de vista ambiental.
- Implantació de les millors tècniques disponibles per a la prevenció i control de possibles emissions o abocaments, així com per l'adequada gestió de residus. En la valoració de les mesures s'ha de tenir en compte el tipus d'activitat desenvolupada, la freqüència amb què es realitza l'activitat i la vulnerabilitat de l'entorn.
- El control i supervisió ambiental de les operacions mitjançant la presència d'un responsable d'operacions en el lloc de treball, així com de sistemes remots quan la complexitat de la instal·lació ho requereixi.

L'operador ha d'establir indicadors que permetin avaluar el grau de desenvolupament assolit en els objectius, metes i programes establerts.

L'operador disposarà d'informació que permeti verificar la correcta aplicació de les mesures operatives i tècniques que hagi adoptat per al control operacional dels seus aspectes ambientals. En particular, haurà d'acreditar la correcta instal·lació, ús i estat de manteniment de les mesures tècniques que hagi implantat per al control dels aspectes ambientals significatius.

L'operador ha d'establir objectius i metes tendents a reduir les possibles deficiències i dur a la pràctica les actuacions de millora, tant operatives com tècniques, en funció de l'anàlisi de les causes dels aspectes i impactes ambientals identificats.

L'operador ha d'establir objectius, metes i programes que garanteixin que una fracció significativa de l'import de les bonificacions de la taxa d'activitat reverteixin de manera directa en la millora del seu acompliment ambiental.

OBJECTIUS DEL CAPÍTOL

Elaboració d'un catàleg dels impactes ambientals originats per la Terminal que contingui:

- Identificació dels impactes
- Definició dels factors correctius
- Planificació de les línies i plans de millora

- Identificació dels requisits legals de caràcter ambiental d'aplicació.

- Control del grau de compliment dels mateixos.

- Definició anual d'objectius i metes ambientals.

7. IMPLANTACIÓ I OPERACIONS

7.1 RECURSOS, FUNCIONS, RESPONSABILITAT, AUTORITAT

L'operador designarà un responsable del manteniment, implantació i seguiment del sistema de gestió ambiental. En el cas d'organitzacions de certa envergadura i complexitat, s'ha de constituir un comitè compost pels representants de les principals àrees afectades, que s'ocupin de la coordinació i direcció del disseny, implantació i seguiment.

L'operador desenvoluparà la seva activitat dotant-se de les millors tècniques disponibles, segons la definició proporcionada en l'article 2 de la Directiva 2008/11CE del Parlament i del Consell relativa a la prevenció i control integrat de la contaminació ambiental, d'acord amb la freqüència amb la qual desenvolupa la seva activitat, el volum de mercaderia moguda i la vulnerabilitat de l'entorn. En particular, es dotarà d'aquells mitjans tècnics la implantació dels quals s'acordi en els convenis de bones pràctiques que, si s'escau, s'hagin subscrit amb l'Autoritat Portuària.

L'operador acreditarà que disposa dels mitjans humans i materials, operatius i tècnics, adequats per desenvolupar la seva activitat en condicions respectuoses amb l'entorn urbà, econòmic i natural, compatibles amb la freqüència amb la qual desenvolupa la seva activitat i amb la vulnerabilitat de l'entorn. En particular, l'operador ha de dotar-se dels protocols operatius i dels mitjans tècnics la implantació dels quals hagi estat acordada en els convenis de bones pràctiques que pugui haver subscrit amb l'Autoritat Portuària.

L'operador comptarà amb un programa de manteniment preventiu de les instal·lacions i mitjans tècnics amb els quals desenvolupa la seva activitat.

Aquest programa ha de complir:

- Estar revisat i aprovat per un tècnic amb la qualificació adequada
- Incorporar mecanismes per verificar la seva correcta aplicació.
- Donar compliment a les inspeccions de caràcter legal o reglamentari.
- Donar cobertura als sistemes instal·lats de prevenció i atenuació de la contaminació, garantint l'adequat manteniment i funcionament d'aquests.
- Abordar de manera explícita aquells sistemes el qual mal funcionament o mal estat puguin donar lloc a emissions a l'atmosfera, vessaments o abocaments procedents de la mercaderia, afecció a sòl dels residus generats durant les operacions realitzades.

- Incloure la totalitat dels sistemes i equipaments utilitzats en el desenvolupament de l'activitat, així com xarxes de sanejament, depuradores, tallers, punts de neteja, dipòsits de combustibles i altres instal·lacions complementàries.
- Incloure els equips de protecció contra incendis.
- Contemplar la correcta gestió dels aspectes ambientals lligats al propi procés de manteniment, com poden ser el control d'abocaments accidentals i l'adequada gestió dels residus generats en el procés de manteniment.

L'operador comptarà amb equips de seguiment i medicació ambiental, o contractarà la realització de campanyes de mesurament i seguiment dels aspectes ambientals prioritaris i significatius, si és preceptiu. L'operador haurà d'acreditar la qualitat i fiabilitat de les dades obtingudes i informar a l'Autoritat Portuària dels resultats dels mateixos.

L'operador realitzarà un control operacional tant dels sistemes de prevenció i atenuació d'emissions, aigües residuals, vessaments, abocaments i fuites, com dels sistemes de control, mesurament i seguiment instal·lats.

L'operador ha d'acreditar que disposa, bé directament o indirectament, dels mitjans tècnics i humans necessaris per supervisar:

- El correcte estat de la maquinària i equipament utilitzat per al desenvolupament de la seva activitat i d'activitats complementàries.
- El correcte estat i ús dels mitjans tècnics emprats per prevenció, atenuació i control d'emissions, abocaments i vessaments.
- El correcte seguiment del que estableix el control operacional.

7.2 COMPETÈNCIA, FORMACIÓ I PRESA DE CONSCIÈNCIA

L'operador aprovarà anualment un pla d'accions formatives en matèria de bones pràctiques ambientals d'acord amb les responsabilitats del seu personal. Aquesta formació té com a objecte:

- Conèixer els aspectes ambientals lligats a l'activitat desenvolupada per l'operador i els seus possibles efectes adversos sobre l'entorn i sobre l'activitat portuària.
- Conèixer i desenvolupar les destreses necessàries en la implantació de les bones pràctiques d'operació, manteniment i neteja que puguin estar lligades a cada lloc.

- Conèixer el seu paper dins del sistema de gestió ambiental i les tasques i responsabilitats que es deriven del manteniment d'aquest sistema.
- Conèixer i desenvolupar amb destresa el que estableixen els plans d'emergència i de Contingència de l'operador.

L'operador ha d'exigir als contractistes que treballin en el seu nom, que siguin capaços de demostrar que els seus empleats tenen la competència i formació apropiada en matèria de bones pràctiques ambientals.

En aquells casos en què l'Autoritat Portuària hagi elaborat un pla de formació per al conjunt de la comunitat portuària, l'operador haurà de participar en aquest pla, consensuant la seva participació amb l'Autoritat Portuària a través del conveni de bones pràctiques que pugui haver subscrit amb aquesta.

Cada acció formativa serà avaluada pels destinataris de la mateixa, mitjançant enquestes. Els resultats derivats de l'avaluació donaran lloc, si escau, a la introducció de millores en els plans de formació.

L'operador haurà d'elaborar un programa de participació dels treballadors a tots els nivells. Els treballadors han de participar en el procés destinat a la millora contínua del comportament mediambiental de l'operador mitjançant:

- L'avaluació ambiental inicial i l'anàlisi de la situació actual i la recollida i comprovació de la informació;
- Els representants o comitès ambientals per obtenir informació i garantir la participació del responsable de medi ambient / representant de la direcció, els treballadors i els seus representants;
- Grups de treball conjunts en relació amb el programa d'acció ambiental i l'auditoria ambiental

L'operador comptarà amb un procés àgil i eficaç de comunicació bidireccional en matèria ambiental amb els treballadors, que incentivi que aquests dirigeixin suggeriments, incidències detectades i qualsevol altre comunicació de rellevància al responsable del sistema de gestió ambiental i a la Direcció.

En particular, l'operador disposarà de mecanismes per recollir i valorar suggeriments realitzats pels treballadors, dirigits a millorar l'acompliment ambiental de l'empresa.

En aquest sentit l'operador:

- Estableix canals per a la realització de suggeriments.

- Informa sobre l'existència d'aquests canals de comunicació i sobre la manera de utilitzar-los.
- Informa periòdicament sobre les millores introduïdes a partir dels suggeriments rebuts.

7.3 COMUNICACIÓ

L'operador disposarà de mecanismes per a la comunicació amb les parts interessades externes en matèria ambiental. En particular, l'operador disposarà d'un mecanisme per rebre queixes o reclamacions procedents de les Administracions, de l'Autoritat Portuària, d'altres operadors i d'associacions veïnals o ecologistes. Aquest mecanisme implica:

- Habilitar vies de comunicació transparents.
- Nomenar un responsable per realitzar aquesta comunicació.
- Analitzar les causes de la queixa i valorar les accions oportunes.
- Respondre efectivament a les queixes.
- Mantenir un registre de les queixes, de la resolució adoptada, de la resposta donada, del canal de resposta i de la data de resposta.

L'operador, de manera addicional al que disposa el punt anterior, ha d'establir una via de comunicació directe amb l'Autoritat Portuària en matèria de gestió ambiental, facilitant en tot moment, la informació i documentació que li sigui requerida per aquesta.

D'altra banda, l'operador ha de remetre a l'Autoritat Portuària els informes anuals de les auditories externes realitzades per empreses de certificació acreditades, i la memòria ambiental basada en les conclusions de l'auditoria, la qual també ha d'estar validada pel mateix auditor extern.

Aquests informes s'han de remetre a l'Autoritat Portuària com a mecanisme del seguiment del compliment dels acords assolits en el conveni de bones pràctiques que l'operador hagi subscrit amb l'Autoritat Portuària.

El contingut i format d'aquesta memòria ambiental es podrà acordar amb l'Autoritat Portuària dins del conveni de bones pràctiques subscrit. No obstant això, en qualsevol cas aquesta memòria informará, com a mínim, sobre els següents aspectes:

- Abast del sistema de gestió ambiental

- Les activitats desenvolupades de manera directa per l'operador i aquelles que són realitzades per tercers, indicant el tipus de relació contractual entre operador i terceres parts.
- Els impactes ambientals, directes i indirectes, gestionats
- Els objectius, metes i programes adoptats, i una valoració del seu grau de compliment.
- Les mesures operatives i tècniques adoptades per al control dels aspectes ambientals prioritaris i dels aspectes significatius.
- Quantia dels recursos econòmics destinats a la reducció de riscos ambientals i descripció de la finalitat donada a aquests despeses i inversions.
- Els requisits normatius que li siguin d'aplicació i l'estat de compliment.
- Les accions adoptades per al control dels aspectes ambientals de les activitats desenvolupades per tercers.
- Indicadors sobre l'acompliment ambiental i verificació del compliment dels paràmetres de qualitat ambiental que hagin pogut ser definits en el conveni subscrit amb l'Autoritat Portuària.
- Evidències que permetin valorar la correcta aplicació de les mesures operatives i tècniques, implantades.
- Relació de possibles queixes plantejades per tercers i de l'obertura d'expedients informatius o sancionadors oberts per l'administració ambiental.
- Relació de no conformitats i de les accions adoptades en resposta a les mateixes.
- Estat de les accions correctives i preventives.
- Informació relativa a les emergències ambientals produïdes i als exercicis de simulacres realitzats en el marc del pla d'emergència interior i en el pla de contingència.
- Principals conclusions resultants de l'auditoria externa realitzada.
- Principals conclusions de l'informe de revisió per la direcció.

La memòria ambiental tindrà com a objecte informar l'Autoritat Portuària, de manera sintètica i concisa, del grau de compliment de les condicions establertes en el conveni de bones pràctiques que l'operador hagi subscrit amb l'Autoritat Portuària i del rigor de la seva gestió ambiental. Aquesta memòria, juntament amb l'informe d'auditoria externa, s'han de trametre a l'Autoritat Portuària seixanta dies abans de la finalització del conveni de bones pràctiques.

L'operador nomenarà i identificar interlocutors operatius per garantir, en tot moment, la comunicació permanent amb l'Autoritat Portuària, i amb altres agents de la comunitat portuària, en relació amb les possibles incidències ambientals lligades al desenvolupament de la seva activitat, ja sigui executada de manera directe o indirecte per terceres parts.

L'operador disposarà de mecanismes per informar, tant al personal com a les empreses contractades o subcontractades, sobre les condicions d'operació que s'han d'adoptar en el desenvolupament de les seves activitats.

7.4 DOCUMENTACIÓ I CONTROL DE DOCUMENTS

La documentació del sistema de gestió ambiental ha d'incloure:

- Política, objectius i metes ambientals.
- Documents de referència o manuals, que recullin l'abast del sistema de gestió ambiental, els elements principals d'aquest i la relació i referència als documents relacionats.
- Procediments documentats i, quan escaigui, instruccions de treball o altres
- Documents complementaris.
- Registres que presentin els resultats obtinguts o proporcionen evidència de les activitats exercides.

L'operador ha de garantir que els documents del sistema de gestió ambiental es troben actualitzats, adaptant-se a les circumstàncies reals de l'activitat desenvolupada, de conformitat amb el que estableix el títol que habilita a l'operador per al desenvolupament de la seva activitat al port.

L'operador ha d'acreditar que els documents del sistema de gestió ambiental són coneguts pel personal a qui s'aplica, estant disponibles en els llocs de treball oportuns.

7.5 CONTROL OPERACIONAL

L'operador ha d'establir un procediment o programa de control per tal que aquelles activitats associades a aspectes ambientals significatius, es duguin a terme en condicions que permetin controlar i minimitzar els seus impactes.

El programa de control implica:

- L'elaboració, implantació i manteniment de procediments documentats.
- L'establiment de controls operacionals en els procediments.

Els procediments documentats han de recollir o fer referència a les condicions operatives establertes en el conveni en matèria de bones pràctiques que l'operador hagi subscrit amb

l'Autoritat Portuària. En aquest sentit, el control operacional realitzat per l'operador ha de garantir la correcta implantació de les recomanacions previstes en les guies de bones pràctiques ambientals definides per a cada operador.

Els procediments documentats han de recollir, almenys, la següent informació:

- Descripció de l'abast d'aquests.
- Seqüència d'operacions aplicables per assegurar el control de les activitats associades a aspectes ambientals significatius i aspectes ambientals prioritaris.
- Assignació de responsabilitats al respecte.
- Registres associats.
- Referència a altres documents relacionats, com ara instruccions tècniques.

Aquests documents han de complementar-se, quan sigui procedent, amb instruccions tècniques que estableixin unes directrius d'actuació per a operacions concretes.

Els procediments documentats han de recollir actuacions per assegurar que les operacions associades a aspectes ambientals significatius es troben degudament controlades. Aquestes actuacions han de contemplar, entre altres, els vectors ambientals de la següent llista que, atenent al tipus d'activitat desenvolupada, resultin oportuns:

- Residus
- Contaminació lluminosa
- Atmosfera
- Recursos naturals
- Aigües
- Sòls
- Soroll

L'operador ha d'establir mecanismes que garanteixin que el personal que participa en les operacions coneix i aplica adequadament els procediments i instruccions tècniques que l'afectin.

L'operador documentarà els requisits ambientals aplicables a les empreses externes contractades o subcontractades. Aquests requisits han d'incloure, almenys:

- L'obtenció de totes les autoritzacions o llicències requerides per a l'exercici de la seva activitat.
- La disposició de maquinària en perfecte estat de manteniment i que hagi superat totes les inspeccions reglamentàries.
- L'adequada gestió dels residus generats.
- La disposició de mitjans d'actuació davant emergències.
- Amb caràcter general, l'adopció de les mesures oportunes per a la prevenció de la contaminació al llarg del desenvolupament de la seva activitat.
- Mitjans tècnics apropiats per al correcte desenvolupament de les operacions en concessions respectuoses amb l'entorn.
- Requisits operatius concrets aplicables.

L'operador comunicarà aquests requisits a les empreses contractades i subcontractades i comprovarà el seu compliment, tant en el moment d'emetre el contracte o l'autorització per operar, com de forma contínua al llarg del desenvolupament de la seva activitat.

L'operador, a través d'empreses de certificació acreditades, auditarà anualment el compliment dels requisits establerts en els controls operacionals relacionats amb l'operativa portuària.

7.6 PREPARACIÓ I RESPOSTA ENFRONT LES EMERGÈNCIES

L'operador, a més dels possibles plans d'emergència interior i de contingència que hagi de disposar en compliment de la legislació aplicable, ha d'establir procediments de preparació i resposta davant d'altres emergències de caràcter ambiental, de qualsevol tipologia o envergadura, que puguin no estar contemplades en la legislació, com ara: petits vessaments accidentals de fluids de circuits hidràulics o de refrigeració de maquinària, trencaments de dipòsits de combustible per a ús propi o d'emmagatzematge de residus perillosos, etc.

L'operador disposarà de mecanismes per garantir que els plans de resposta davant emergències i els plans de contingència, són difosos entre el personal a qui se'ls apliquen, realitzant simulacres o exercicis pràctics, després dels quals s'ha d'avaluar l'eficàcia dels mateixos. En aquest sentit, amb caràcter anual, l'operador informés a l'Autoritat Portuària dels exercicis i simulacres realitzats, així com de les conclusions d'aquests.

L'operador realitzarà un registre de les emergències ambientals de qualsevol índole, estudiant posteriorment les causes que les van originar i l'eficàcia dels plans activats. Les conclusions d'aquests estudis es tindran en compte per la direcció a l'hora de realitzar la revisió i d'establir objectius, metes i programes.

L'operador informará de manera immediata a l'Autoritat Portuària, a través del Centre de Control, de qualsevol incident de caràcter ambiental o laboral de qualsevol naturalesa que es produeixi com a conseqüència de la seva activitat.

OBJECTIUS DEL CAPÍTOL
○ Descripció de les responsabilitats en relació amb el sistema de gestió ambiental.
○ Descripció dels recursos disponibles per a la correcta implantació del sistema de gestió ambiental.
○ Disposar de un Pla de Formació Ambiental propi.
○ Establiment de línies de millora en la formació.
○ Definició del grau de participació dels treballadors a tots els nivells.
○ Descripció de les eines emprades per a la valoració de resultats formatius (enquestes,...)
○ Establiment dels canals de comunicació, a tots nivells, relacionada amb els aspectes ambientals.
○ Definició de la informació ambiental que la Terminal facilitarà, tant a nivell intern, com extern.
○ Definició de la via de comunicació amb l'Autoritat Portuària de Barcelona, en relació amb els aspectes ambientals i del seu responsable.
○ Documentació SGA
○ Establiment dels procediments de control dels aspectes ambientals significatius.
○ Disposició del Pla d'Autoprotecció (PAU)
○ Disposició de Pla Interior de Contingències per Contaminació Accidental de Hidrocarburs (PICMA), si aplica.
○ Disposar de un registre d'incidències ambientals.

8. VERIFICACIÓ

8.1 SEGUIMENT I MESURAMENT

L'operador aplicarà programes de seguiment i mesurament que permetin avaluar:

- El compliment i grau d'assoliment o desenvolupament d'objectius, metes i programes ambientals.
- La implantació i eficàcia dels controls operacionals aplicables a les diferents activitats.
- L'acompliment ambiental global de l'operador i de les empreses subcontractades.

L'operador comptarà amb programes de seguiment, realitzats per personal amb la deguda qualificació, que almenys recullin:

- L'activitat sobre la qual s'aplica.
- L'aspecte específic a inspeccionar o supervisar.
- La freqüència amb la qual s'ha de realitzar la inspecció.
- El mètode d'inspecció. Quan la inspecció es basi en comprovació mitjançant llistes de verificació, s'ha de fer referència a les llistes utilitzades.
- El responsable de la verificació.
- La valoració realitzada, i els criteris d'acceptació i rebuig.
- Altres observacions o dades rellevants.

Els programes de seguiment comptaran amb un conjunt d'indicadors que caracteritzin tant l'estat dels aspectes ambientals generats, com les respostes articulades per l'operador per controlar els respectius impactes:

INDICADORS D'ESTAT:

Entre aquests indicadors es proposen, amb caràcter general, seguiment dels recursos naturals consumits, pes i naturalesa dels residus generats, tant en el desenvolupament de l'activitat principal com activitats complementàries, volum estimat i naturalesa dels abocaments segons el seu origen, emissions puntuals a l'atmosfera, estimacions d'emissions difuses, així com altres que puguin ser rellevants en el control dels aspectes ambientals prioritaris i dels aspectes ambientals significatius.

INDICADORS DE RESPOSTA:

Tenen per objecte proporcionar informació sobre les respostes articulades per l'operador per controlar els seus aspectes ambientals, podent consistir en valoracions de l'eficàcia del control operacional realitzat, valoracions del grau de desenvolupament de programes, o despeses i inversions destinats a la millora de l'acompliment ambiental de l'activitat.

Es proporcionarà la informació procedent de la verificació de l'operativa, del correcte ús dels sistemes de prevenció i control d'emissions, abocaments i generació de residus, així com l'adequat estat de manteniment de els equips i instal·lacions implicades en l'activitat.

S'ha de determinar la conformitat dels resultats obtinguts respecte als prèviament establerts com acceptables i estudiar la seva evolució, per tal de detectar possibles tendències, prevenir futurs incompliments i assegurar una millora contínua.

En cas de fer ús de dispositius de seguiment i mesurament, aquests s'han de mantenir degudament calibrats i verificats. En el cas que es faci ús de dispositius propietat d'empreses externes, se'ls ha de demanar a aquestes empreses els certificats corresponents.

8.2 NO CONFORMITAT, ACCIÓ CORRECTIVA I ACCIÓ PREVENTIVA

Als efectes d'aquest document es consideraran no conformitats, entre altres, les següents:

- Incompliment de requisits legals de caràcter ambiental que li siguin d'aplicació.
- Incompliment de requisits de tipus ambiental que estableixen els títols que l'habiliten per al desenvolupament de la seva activitat al port, en les normes del port, o en instruccions de direcció.
- Incompliment dels requisits establerts en el conveni de bones pràctiques que l'operador hagi subscrit amb l'Autoritat Portuària, inclosos els incompliments de les recomanacions d'aquest document.
- Incompliment dels requisits establerts en la norma de referència seguida per l'operador en la certificació del seu sistema de gestió ambiental.
- Control operatiu insuficient d'aspectes ambientals prioritaris i d'aspectes ambientals significatius.
- Verificació del control operatiu insuficient o inadequat.
- Absència d'evidències que permetin la verificació de la correcta implantació dels procediments del sistema.
- Evidències de seguiment de pràctiques inadequades des del punt de vista ambiental.

L'operador ha d'adoptar accions correctives que actuïn sobre les causes que van originar la no conformitat, amb l'objecte d'evitar la seva repetició. S'ha d'avaluar l'eficàcia de les accions correctives, implantant noves accions en cas que es comprovi que no s'ha aconseguit l'objectiu proposat

8.3 AUDITORIA INTERNA

Les auditories internes s'han de fer d'acord amb un programa d'auditories que garanteixi que la Direcció disposa de la informació necessària per avaluar el comportament ambiental de l'organització i l'eficàcia del sistema de gestió ambiental.

L'auditoria completa o cicle d'auditoria, incloent totes les activitats de l'organització, s'ha de fer a intervals no superiors a tres anys. En aquest sentit, l'operador haurà d'efectuar, almenys, una auditoria anual, la qual inclourà, obligatòriament, els controls operacionals que afecten l'operativa portuària.

S'ha de auditar:

- El comportament ambiental de l'organització.
- El compliment per l'organització de les obligacions legals aplicables en matèria de medi ambient.
- Els controls operacionals que afecten l'operativa portuària.

Les activitats d'auditoria han d'incloure converses amb el personal, la inspecció de les condicions de funcionament i de les instal·lacions, l'examen dels registres, procediments escrits i altres documents pertinents.

Per tal d'avaluar el comportament ambiental de l'activitat objecte d'auditoria, de determinar si compleix les normes i reglamentació aplicables o els objectius i metes ambientals establerts, i si el sistema de gestió de les responsabilitats ambientals és eficaç i adequada, s'ha de recórrer, entre altres coses, a comprovacions del compliment d'aquests criteris per determinar l'eficàcia de la totalitat del sistema de gestió ambiental.

El procediment d'auditoria ha d'incloure, en particular, els passos següents:

1. Comprensió dels sistemes de gestió;
2. Valoració dels punts forts i febles dels sistemes de gestió;
3. Recollida de les proves pertinents;
4. Avaluació dels resultats de l'auditoria;

5. Preparació de les conclusions de l'auditoria;
6. Comunicació dels resultats i conclusions de l'auditoria.

El resultat d'aquest procés ha de quedar recollit en un informe d'auditoria interna.

Els objectius fonamentals de l'informe de l'auditoria són:

- Documentar l'àmbit de l'auditoria;
- Proporcionar informació a la direcció sobre el grau de compliment de la seva política ambiental i els avenços ambientals observats en l'organització;
- Proporcionar a l'adreça informació sobre l'eficàcia i fiabilitat de les mesures de control de l'impacte ambiental de l'organització;
- Demostrar la necessitat d'adoptar mesures correctores, si s'escau.

L'operador informará prèviament a l'Autoritat Portuària de la realització de les auditories internes sobre els controls operacionals que afecten l'operativa portuària, perquè, si ho considera oportú, pugui designar un tècnic de l'Autoritat Portuària perquè assisteixi a la mateixa.

OBJECTIUS DEL CAPÍTOL
○ Establiment d'indicadores de control per als aspectes ambientals significatius.
○ Definició de l'equipament de mesura mediambiental utilitzat per a la vigilància dels impactes ambientals. Establiment de les verificacions i els calibratges dels aparells.
○ Elaboració del llistat de les no conformitats detectades i la planificació de les respectives accions correctives.
○ Elaboració de les conclusions de l'estat d'implantació del sistema de gestió ambiental.
○ Presentació a l'Autoritat Portuària de Barcelona d'una memòria ambiental verificada per un auditor extern acreditat.

9. BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS ESPECÍFIQUES PER A OPERADORS DE CONSTRUCCIÓ I REPARACIÓ DE VAIXELLS

D'ÀMBIT GENERAL
☐ Formació ambiental de l'equip humà que realitza les diferents tasques.
☐ Establiment de protocols de control continu de les operacions que garanteixi una correcta gestió ambiental de tots els aspectes ambientals.
☐ Implantar un pla de neteja de les instal·lacions per mantenir netes i ordenades totes les àrees de la concessió..
☐ Protocol d'inspeccions visuals per determinar si les diferents mesures es duen a terme i són suficients.
☐ Informació al personal de les característiques dels productes amb els quals treballa i les seves possibles incidències ambientals en cas d'un mal ús.
A L'OFICINA
☐ Elaboració i implementació d'una guia de bones pràctiques aplicada als recursos d'oficines (guia de l'oficina verda).

CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA

Protocol de manteniment i neteja de maquinària, vehicles i instal·lacions, garantint les adequades condicions de servei, per tal d'evitar emissions de contaminants.

Control operatiu de les activitats dirigit a reduir emissions de contaminants a l'atmosfera.

Prohibit realitzar les operacions d'escatat, pintat, envernissat i altres manipulacions dels vaixells fora dels llocs adequats per a aquestes tasques. En el cas d'existir veïnatsges sensibles, s'hauran d'utilitzar totes les mesures preventives possibles per tal de minimitzar les molèsties.

Disposició i manteniment de mitjans tècnics per a la prevenció i el control d'emissions de contaminants a l'atmosfera, tant pel que fa a les canalitzades com a les difuses.

Definició de zones confinades on pugui existir emissions de compostos orgànics volàtils.

Mantenir tancats tots els envasos que s'estiguin utilitzant per evitar la seva possible volatilització.

Control del trànsit de vehicles i maquinària per tal de minimitzar les emissions de gasos de combustió procedents de tubs d'escapament.

Apagar els motors dels vehicles si es preveu una estada a parada superior a quinze minuts.

CONTAMINACIÓ LLUMINOSA

- Aplicació de la millor tecnologia disponible en els sistemes d'enllumenat exterior.
- Protocols de manteniment i neteja dels equips d'il·luminació exterior.
- Realització d'un ús adequat i necessari dels sistemes d'enllumenat exterior.

CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

- Protocols de manteniment i neteja de maquinària, vehicles i instal·lacions en condicions de servei adequades, per tal d'evitar la generació de soroll per mal funcionament.
- Control operatiu de l'ús de maquinària i vehicles, per minimitzar al màxim possible les emissions de soroll.
- Elaboració d'estudis de control dels nivells sonors.
- En el cas d'existir veïnatges sensibles, s'hauran d'utilitzar totes les mesures preventives possibles per tal de minimitzar les molèsties.

CONTAMINACIÓ DEL SÒL

Impermeabilització de superfícies susceptibles de contaminació i manteniment d'aquesta impermeabilització.

Protocols de manteniment i neteja de maquinària, vehicles i instal·lacions en condicions de servei adequades, per tal d'evitar fuites al terra.

Revisió de l'estat dels tancs d'emmagatzematge de gasolina/gasoil per si hi hagués algun tipus de fissures que produís vessament de la mercaderia a terra.

Control operatiu de tota la activitat dirigit a minimitzar els riscos de fuites de substàncies contaminants a terra.

Control de les operacions de subministrament de combustible a maquinària, vehicles o vaixells per tal d'evitar les fuites de producte.

Mantenir tancats tots els envasos que s'estiguin utilitzant per evitar la seva possible vessament

Disposició d'equips de retenció i neteja dels vessaments a terra de substàncies contaminants.

Realització de neteges periòdiques de la superfície del moll i de totes les instal·lacions, tant de manera rutinària, així com un cop realitzades les activitats pròpies de l'operador.

CONTAMINACIÓ DE L'AIGUA

Instal·lació de dispositius de recollida de totes les aigües residuals generades (sanitàries, industrials i pluvials) i tractament de les contaminades, abans del seu abocament a la xarxa portuària.

Instal·lació i manteniment de sistemes de retenció de l'aigua residual generada en la neteja de vehicles o embarcacions per tal de separar les aigües contaminades abans de l'abocament a clavegueram.

Les àrees de reparació i manteniment de vaixells disposaran, com a mínim, de reixes perimetrals interceptores que conduiran les restes produïdes en les operacions de manteniment i reparació a un decantador per evitar abocaments a l'aigua. Si les operacions tenen poca incidència, podran realitzar-se en les zones d'amarratge, aplicant mesures preventives.

Instal·lació de pous de registres que permetin l'anàlisi de les aigües abocades a la xarxa de sanejament del port.

Control operatiu:

- a. Del manteniment de maquinària, dirigit a minimitzar els riscos d'abocaments a les aigües.
- b. De les activitats que es realitzen als amarratges, sobretot les operacions de subministrament de combustible a les embarcacions, per evitar els vessaments a dàrsena.

Protocols de neteja que incloguin:

- a) Evitar que en cas de produir-se pluges, les aigües d'escorrentia no arrossequin les restes de residus a la dàrsena o al clavegueram.
- b) Prohibició de l'abocament de qualsevol tipus de residu a dàrsena o a qualsevol element de la xarxa de clavegueram (desguassos, embornals, reixes o arquetes).
- c) Evitar portar a terme les tasques de neteja en les proximitats de desguassos i evitar que les aigües resultants vagin a parar a la dàrsena.

Disposar d'equipaments i instal·lacions per l'extracció segura de les aigües sanitàries i les aigües de les sentines dels vaixells.

Disposar d'equipaments de retenció i extracció dels vessaments de substàncies contaminants a dàrsena.

Utilitzar greix insoluble en aigua.

Utilitzar el tipus de pintures i antifouling mediambientalment menys agressius al medi.

RESIDUS
☐ Elaboració d'un Pla de reducció de residus.
☐ Senyalització clara de la ubicació dels "Punts verds" i informació adequada a tots els usuaris, treballadors o clients.
☐ Disposició de mitjans adequats per a la segregació i recollida selectiva dels residus, i emmagatzematge temporal dels mateixos en adequades condicions de neteja, seguretat i salubritat.
☐ Ubicació dels contenidors en els llocs adequats, com ara a les àrees de freqüent trànsit de persones, a la sortida del moll, a prop dels banys, a l'escar, al taller, a les oficines i a les instal·lacions annexes.
☐ Allunyar la ubicació dels contenidors de vora moll per evitar que les escombraries puguin caure a l'aigua..
☐ Utilització de tapes o algun sistema que mantingui els contenidors tancats per evitar l'entrada d'animals o aigua de pluja i mantenir sempre les escombraries confinades al seu interior, per exemple contenidors tipus tapa-pedal.
☐ Lliurament dels residus als gestors autoritzats per a cada tipus, i compliment rigorós de la normativa aplicable a la gestió de residus.
☐ Protocol de control i revisió contínua de les condicions d'emmagatzematge dels residus, especialment els perillosos, inclòs etiquetatge correcte i temps màxim d'emmagatzematge.
☐ Gestionar com a residus perillosos els tèxtils i materials de neteja que han estat en contacte amb productes perillosos com olis, dissolvents, etc.
☐ Identificar sempre el contingut dels envasos quan es reutilitzin i eliminar restes d'etiquetes anteriors. Si han estat en contacte amb substàncies perilloses, reutilitzar únicament amb la mateixa substància.
☐ Emmagatzemar els residus perillosos en àrees amb sòl impermeabilitzat i lluny d'arquetes i canaletes.

RECURSOS NATURALS

- Optimitzar el consum d'aigua, en qualsevol cas.
 - a) Instal·lar mecanismes d'estalvi de consum d'aigua com aixetes amb sensors de desconnexió automàtica.
 - b) Instal·lar comptadors d'aigua en les preses d'aigua de neteja. Evitar la neteja d'esplanades amb aigua.
- Optimitzar el consum d'energia
 - a. Substituir els sistemes d'enllumenat existents per altres de baix consum.
 - b. Plantejar la possibilitat d'implantació de sistemes d'utilització d'energies renovables
- Optimització del consum de combustibles, oli i fluid hidràulic.
- Elaboració d'una auditoria d'eficiència energètica.